

NGA KORERO A TE KAWANATANGA O TE KUINI MO TE PITIHANA A TAWHIAO, ME TE TIRITI O WAITANGI.

Na P. Ngata, I tuhi mai.

HE kore i te kauhanga, hei tirohanga, ma nga tangata whakaaro nui, me nga tangata, kua whiwhi ki nga Matauranga nui, o te ao hou, o te ao marama ki nga mea katoa, ahakoa, kua roa, ka wha tekau nga tau. Otira, tepe ano, ona aronga, e mau tonu ana, tonu aroha, mo nga tau meha.

He mea tango mai, no roto i te Wikiri Nui, 25 11 '85, etahi o enei korero, ko etahi, no etahi atu pukapuka, i roto i te Parematā o te 3rd Maehe, 1885. Ka pataata e to Koohi, a Te Ahere, te tangata o raro iho i a Rore Tapere.

Ka mea, "Ehoa e Te Ahere, kua utua mai ranei, e te Kawanatanga o Niu Tireni, te kupu o roto o te Pitihana, a etahi Raugatira Maori, e ki ana, kua pakaru te Tiriti o Waitangi, i te Kawanatanga o Niu Tireni."

A mehemea ranei, e mohio ana koe, he aha te take, i kore ai e utua mai ta koutou pukapuka, ki te Kawanatanga o Niu Tireni.

Waiheki, tenei ranci, te mau tonu nei, te mana, o te Tiriti o Waitangi, ki runga ki te Kawanatanga o Ingarangi, a tenei ranei tetahi tikanga nui, kua takoto, kia whakamanaia taua Tiriti."

Ka whakautua, e Te Ahere, "Kaore ano i hoki mai he kupu, ma te Kawanatanga o Niu Tireni, otira, kua tukua atu ano he waea, kia ratou, he tono atu kia utua mai, kaore kau he take, e mohio nei matau, ekore ai e utua mai e te Kawanatanga o Niu Tireni, ta matou pukapuka o Akuhata kua taha nei."

Kua roa noa atu te mutunga o te mana whakahaeere a te Kawanatanga o Ingarangi, i nga ritenga mo nga iwi Maori o Niu Tireni. Na reira kaore e ahei te pokanoa atu, ki te whakahaeere i nga ritenga o te Koroni o Niu Tireni. Heoi ano, ma tenei keehi hou anake, e whakaahua rereke nga ritenga o enei e mohiotia nei i enei ra.

Ka whakahokia ano e Te Ahere. Mo tetahi o patai, mo te Tiriti o Waitangi. He pono, kahore he awangawanga, i te mea kei te mana tonu taua Tiriti. Ahakoa ano, i runga i te roa i te rereke ranei o nga ritenga, ekore e he nga ritenga o taua Triti.

He korero ke tenei.

Taurengi Tiriti, Ranana, Hune 25th, 1885. Ehoa e te Kawana kua tae mai ki au te pukapuka a o Minita o te Kawanatanga o Niu Tireni, mo te Pitihana, a nga Rangatira Maori, i homai nei e ratou ki au, i te ra i korero ai ratou ki au, i konei, i te 2nd o nga ra o Hune, 1884.

He mea atu tenei, kia ki atu koe kia Tawhiao ratou ko ona hoa Rangatira, na ratou nei o ratou ingoa, i tuhi ki taua Pitihana.